

Europeiska
unionens råd

Luxemburg den 25 juni 2018
(OR. en)

10369/18

**MOG 45
COPS 232
CFSP/PESC 601
COHAFA 51
RELEX 577
YEMEN 3**

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 10238/18, MOG 44, COPS 231, CFSP/PESC 600, COHAFA 50, RELEX 576, YEMEN 2

Ärende: Rådets slutsatser om Jemen
– Rådets slutsatser (den 25 juni 2018)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Jemen som antogs av rådet vid mötet den 25 juni 2018.

RÅDETS SLUTSATSER OM JEMEN

1. EU bekräftar sin djupa oro över den fortsatta försämringen av situationen i Jemen och att parterna i konflikten har fortsatt den militära konfrontationen, senast i och kring al-Hudayda. Detta har lett till en upptrappning av fientligheterna och en ytterligare försämring av en redan katastrofal humanitär situation. EU upprepar att det inte kan finnas någon militär lösning på konflikten och stöder med kraft FN:s generalsekreterares särskilda sändebud för Jemen, Martin Griffiths, och hans ansträngningar att få till stånd en inkluderande politisk lösning av konflikten. I detta sammanhang kommer EU att fortsätta sitt engagemang med alla parter i konflikten och är berett att öka sina insatser i Jemen, inbegripet när det gäller att tillhandahålla humanitärt bistånd i hela landet och mobilisera utvecklingsbistånd för att finansiera projekt inom viktiga sektorer. EU uttrycker sin djupa oro över uppsplittringen av den inre politiska strukturen i Jemen. EU bekräftar sitt starka engagemang för Jemens oberoende, enhet, suveränitet och territoriella integritet och uppmanar alla aktörer i landet och i regionen att respektera dessa till fullo.
2. EU påminner om sina tidigare slutsatser om Jemen, och främst de från den 3 april 2017 och den 16 november 2015. Hållbar fred kan endast uppnås genom förhandlingar med ett meningsfullt deltagande av alla berörda parter, inbegripet det civila samhället, kvinnor och ungdomar. Därför stöder EU FN:s särskilda sändebuds ansträngningar att återuppta den politiska processen, särskilt hans avsikt att förnya inkluderande politiska förhandlingar så snart som möjligt, för att diskutera hans politiska ram för säkerhetsmässiga och politiska arrangemang i flera etapper. EU uttrycker sin oro över att den senaste händelseutvecklingen riskerar att undergräva de FN-ledda ansträngningarna för att återuppta förhandlingarna om en politisk lösning av konflikten och välkomnar FN:s beslutsamhet, som uttryckts av FN:s särskilda sändebud Martin Griffiths, att gå vidare med den politiska processen. EU uppmanar alla parter att upphöra med den nuvarande upptrappningen, visa återhållsamhet, skyndsamt verka för en landsomfattande vapenvila och att arbeta konstruktivt tillsammans med FN. EU begär att FN:s särskilda sändebud ska ges fullständigt och obehindrat tillträde till alla berörda aktörer i Jemen.

3. EU är djupt oroat över den senaste tidens intensifiering av de militära operationerna i och omkring staden och hamnen i al-Hudayda, inklusive effekterna av koalitionens militära operationer på civilbefolkningen. EU uppmanar alla parter i konflikten att se till att civilbefolkningen skyddas och att respektera internationell humanitär rätt, inklusive obehindrad humanitär tillgång och säker passage för dem som vill komma bort från striderna. I detta sammanhang erinrar EU om att det för närvarande inte finns något fungerande alternativ till hamnen i al-Hudayda som distributionsnav för de kommersiella och humanitära produkter som behövs, och uppmanar alla parter att säkerställa att al-Hudaydas hamn fungerar fullständigt och effektivt som livlina för humanitärt stöd och som plats för kommersiell införsel av grundläggande förnödenheter.
4. EU fördömer avfyrandet av ballistiska robotar från huthiernas sida mot Konungariket Saudiarabien, inbegripet civila mål, och mot fartyg som passerar genom Bab-el-mandebundet. EU uttrycker djup oro över spridningen av ballistiska robotar och ballistisk robotteknik. Dessa åtgärder eldar på regionala spänningar och hotar säkerheten och stabiliteten hos Jemens grannar, inbegripet på Afrikas horn, den fria sjöfarten, framför allt i Röda havet och den globala sjöburna handeln. EU noterar med oro slutsatserna i rapporten från FN:s expertpanel om Jemen som upptäckte bristande efterlevnad av det vapenembargo som infördes genom punkt 14 i FN:s säkerhetsråds resolution 2216.
5. Stabilitet i regionen är mycket viktigt för EU. EU kommer att stärka sina ansträngningar i fråga om Jemen och har åtagit sig att verka för ett övergripande och strategiskt tillvägagångssätt som omfattar alla berörda regionala aktörer. EU och dess medlemsstater är aktivt engagerade i att nå ut till regionala aktörer, bl.a. genom en förstärkt politiska samråd, till stöd för de ansträngningar som görs av FN:s generalsekreterares särskilda sändebud för Jemen för att främja ett övergripande avtal för att få ett slut på konflikten. EU upprepar sin uppmaning till alla internationella och regionala aktörer att på ett konstruktivt sätt föra en dialog med de jemenitiska parterna för att möjliggöra en nedtrappning av konflikten och en förhandlingslösning.

6. EU fördömer återigen i starka ordalag angreppen på civila och förnyar sin enträgna uppmaning till alla parter att se till att civilbefolkningen skyddas och att iaktta internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning, vilket innefattar att respektera principen om att skilja mellan civilbefolkning och kombattanter och mellan civila och militära mål samt principen om proportionalitet, samt att iaktta försiktighet i fientligheterna. EU är djupt oroat över effekterna av de pågående fientligheterna, som inbegriper bombningar i tätbefolkade områden, belägring av städer och användning av truppminor och klusterammunition, samt över de attacker som orsakar förstörelse av civil infrastruktur, däribland skolor, vårdinrättningar, bostadsområden, marknader, vattensystem, hamnar och flygplatser. En viktig del i arbetet med att uppnå en varaktig lösning på den pågående konflikten är att säkerställa att ansvar utkrävs vid kränkningar. EU uppmanar alla parter i konflikten att avbryta rekryteringen eller användningen av barn som soldater och sätta stopp för andra grova brott som begåtts mot dem i strid med tillämplig internationell rätt och internationella normer. EU uppmanar också alla parter att frige barn som redan rekryterats och att samarbeta med FN för att de ska rehabiliteras och återintegreras i sina samhällen. EU uppmanar vidare samtliga parter i konflikten att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra och bemöta alla former av våld, inbegripet sexuellt och könsrelaterat våld i samband med väpnade konflikter.
7. EU upprepar sin enträgna uppmaning till alla parter i konflikten att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa effektiva, opartiska och oberoende utredningar av alla påstådda kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna och påstådda kränkningar av internationell humanitär rätt, i enlighet med internationella standarder och i syfte att få ett slut på strafflösheten. I detta sammanhang stöder EU ett fullständigt genomförande av FN:s människorättsråds resolution A/HRC/36/31 om inrättande av en grupp av framstående internationella och regionala experter. Vi uppmanar samtliga parter till fullt och öppet tillträde och samarbete med gruppen för att den ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Vi uppmanar också kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter att även fortsättningsvis tillhandahålla tekniskt stöd till den nationella kommissionen.

8. EU ger också uttryck för sin oro över den ökade närvaron i Jemen av kriminella grupper och terroristgrupper, bland annat al-Qaida på Arabiska halvön och Daish, och fördömer i starkast möjliga ordalag alla terrorattacker. EU uppmanar Jemens regering att ta sitt ansvar i kampen mot terroristgrupper som utnyttjar den rådande instabiliteten. Det är särskilt viktigt att alla parter i konflikten vidtar resoluta åtgärder mot sådana grupper.
9. Den pågående konflikten i Jemen har gått in på sitt fjärde år och skapat den värsta humanitära krisen i världen: Mer än 22 miljoner människor – 80 % av befolkningen – är nu i behov av humanitärt stöd eller skydd. Mer än 10 miljoner är i akut behov av hjälp. Över 2 miljoner människor är internflyktingar. Personer i utsatta situationer, kvinnor och barn drabbas särskilt av de pågående fientligheterna. Trots det humanitära samfundets insatser har över 17 miljoner människor i Jemen en osäker livsmedelsförsörjning. Mer än åtta miljoner av dessa har en mycket osäker livsmedelsförsörjning och riskerar att drabbas av svält. Störningarna i tillhandahållandet av grundläggande offentliga tjänster, särskilt hälso- och sjukvård, sanitet och utbildning, har ytterligare förvärrat den pågående humanitära krisen. Mot denna bakgrund välkomnar EU FN:s åtgärdsplan för humanitärt bistånd till Jemen för år 2018 och uttrycker sin uppskattning över de resultat som nåddes i den givarkonferens på hög nivå om krisen i Jemen som FN och den svenska och den schweiziska regeringen sammankallat i Genève och där internationella donatorer lovade att bidra med över 2 miljarder US-dollar. EU uppmanar alla givare att skyndsamt uppfylla sina löften och att kanalisera bidragen via FN:s åtgärdsplan för humanitärt bistånd till Jemen för år 2018 som ett led i ett samordnat internationellt svar på krisen.

10. EU står fortsatt fast vid sitt engagemang att ge livräddande bistånd till alla behövande människor i Jemen. EU delar samtidigt den oro som FN och andra givare har gett uttryck för när det gäller det fortsatt krympande humanitära utrymmet, något som visar sig i svårigheter att erhålla visum och uppehållstillstånd, trakasserier och hot mot humanitär personal, allt fler kontrollstationer och godtyckliga gripanden, tulltjänstemäns konfiskationer och otillbörliga beskattning samt stopp för olika program, bland annat vaccinationskampanjer. EU uppmanar alla parter att i god tro hålla kontakt med det humanitära samfundet för att säkerställa att människorna i Jemen kan få tillgång till det stöd de så akut behöver. EU uppmanar alla parter i konflikten att uppfylla sina skyldigheter enligt internationell humanitär rätt för att möjliggöra och underlätta ett säkert, snabbt och obehindrat tillträde för humanitära leveranser och biståndsarbetare till alla nödställda människor i samtliga drabbade provinser. EU understryker att humanitärt bistånd ska ges på behovsbasis och med full respekt för principerna om humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende, och förkastar alla försök att hindra det från att nå fram. EU understryker behovet av en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan givarna.

11. EU är också djupt oroat över den inverkan som begränsningar av tillträdet för kommersiell och humanitär import har på den humanitära situationen och uppmanar alla parter i konflikten att tillåta och underlätta ett säkert, snabbt och obehindrat tillträde för kommersiella och humanitära leveranser, inbegripet importerat livsmedel, bränsle och läkemedel. Det är viktigt att garantera att alla Jemens hamnar och flygplatser, däribland hamnarna i al-Hudayda och Saleef och Sanas flygplats, öppnas fullständigt och varaktigt för all kommersiell och humanitär import samt för medicinsk evakuering och kommersiellt flyg. EU betonar vikten av att säkerställa en snabb och effektiv behandling vad gäller kommersiell sjöfart, inbegripet bränsle, och stöder fullt ut en fortsättning för FN:s mekanism för kontroll och inspektion samt ett fullständigt och obehindrat genomförande av dess mandat och överväger att förstärka det. För att FN:s mekanism för kontroll och inspektion ska kunna fungera effektivt och uppfylla sitt mandat är det mycket viktigt att koalitionen och Jemens regering samarbetar fullt ut. EU uppmanar särskilt koalitionen att se till att fartyg som redan klarerats av FN:s mekanism för kontroll och inspektion snabbt får tillstånd att fortsätta till sin destinationshamn i Jemen. EU efterlyser återigen ett fullständigt genomförande av det riktade vapenembargo som FN:s säkerhetsråd infört. I detta sammanhang bekräftar EU också den strikta tillämpningen av de regler som fastställs i gemensam standpunkt 944/2008 om vapenexport.
12. EU uttrycker oro över rapporter om kränkningar av religions- och trosfriheten som bland annat innehöll uppgifter om diskriminering, olaga frihetsberövande och användning av våld. Det är särskilt oroväckande att man riktar in sig på religiösa minoriteter. Yttrandefriheten hotas också, med rapporter om journalister som gripits. EU uttrycker också oro över trovärdiga rapporter om hemliga fångelser i de områden som kontrolleras av Jemens regering.

13. EU är djupt oroat över att Jemens ekonomi står på randen till en kollaps. Landets BNP har minskat med mer än hälften sedan början av konflikten 2015 och cirka 40 % av hushållen har rapporterat att de förlorat sin främsta inkomstkälla. Den ekonomiska krisen, de offentliga tjänsternas sammanbrott, en galopperande inflation, i synnerhet vad gäller priserna på basvaror (livsmedelspriserna har ökat med 30 %), och devalveringen av landets valuta riyal, vars värde har halverats, har drivit på den humanitära krisen. I slutet av 2016 slutade lönerna för upp till 1,4 miljoner icke-militära jemenitiska offentliganställda att betalas ut regelbundet, vilket gör att de och deras sammanlagt 5,6 miljoner anhöriga inte regelbundet har råd med livsmedel eller läkemedel. Eftersom de offentliganställda inte fått ut sin lön fungerar endast hälften av Jemens hälso- och sjukvårdsinrättningar och inget underhåll har utförts på vatten- och avloppssystemen. EU uppmanar därför Jemens regering att så snart som möjligt betala ut de offentliganställdas löner, inklusive utestående fordringar, i hela landet, särskilt för dem som arbetar inom kritiska sektorer som utbildning, hälso- och sjukvård och sanitet och att förvalta sina intäkter och räkenskaper på ett ansvarsfullt och transparent sätt, bland annat genom att se till att Jemens centralbank fungerar bättre och neutralt i alla jemeniters intresse.
14. EU kommer att fortsätta att ge utvecklingsbistånd till Jemen och därvid prioritera insatser som syftar till att stabilisera landet genom att tillhandahålla teknisk expertis, utbildning, mentorskap, och icke-finansiellt bistånd till aktörer i hela landet. EU kommer att verka i stabila områden med lokala myndigheter för att främja resiliens, hjälpa till att upprätthålla grundläggande tjänster och främja hållbara försörjningsmöjligheter för samhällen, särskilt de som drabbats av konsekvenserna av långvarig förflyttning. Åtgärderna kommer att inriktas särskilt på t.ex. hälso- och sjukvård, nutrition och landsbygdens resiliens. EU kommer att säkerställa fullständig komplementaritet och synergi mellan det humanitära biståndet och utvecklingsbiståndet i en serie av åtgärder för krishantering, tidig återhämtning, resiliens, och stabilisering.
-